

Çağlayan Yıldız

Bass Layn- Pes Doğrusu No2

Bas Akorları Bas...

Geçen sayıdaki yazıma ve tüm derslerime www.caglayanyildiz.com adreslerinden ulaşabileceğinizi, bu yazımda "bu ne yaaaa?" diyebileceğiniz konuları da orada bulabileceğinizi bildirerek doğrudan konuya giriyorum. Ama öncelikle geçen yazımı okuyan 3 kişinin mavi ekran vermesine neden olan "512=244,140,625" hesabının doğru basım şeklinin "5 üzeri 12= 244.140.625" olması gerektiğini belirterek bu arkadaşları restart etmek istiyorum.

Bu sayıdaki konumuz, başlıktan da anlaşılamayacağı üzere "bas akorları". Evet, her ne kadar bas geleneği genellikle monofonik (tek sesli) çalmak üzere kurulu olsa da, ara sıra eşliklerimize akorlar serpiştirmek, çaldığımız müziğe renk katabilir ya da tutucu grup lideri tarafından "böyle bas mı çalınır laaayn" diye azarlanarak kovulmamıza neden olabilir. Bu iki seçeneği de değerlendirmek isteyenler okumaya devam etsinler...

Bildiğimiz gibi 4 tip 3 sesli akorumuz var; Majör, Minör, Artık (Augmented), Eksik (Diminished). Ve bunların da kök pozisyonları, 1. ve 2. çevrimleri var. Aşağıda sadece Do'dan ve alt 3 telden verdiğim örneklerde en soldaki dikey çizgi E, en sağdaki ise G teli ve beyaz daireler kök sesini yani bu örnekte "Do"yu göstermekte. Her zamanki gibi 12 tondan ve tüm tellerden bulup öğrenmek size kalmış:

Kök Pozisyonu

1. Çevrim

2. Çevrim

C Cm C+ C°

5fr 5fr 6fr 4fr

10fr 10fr 9fr 13fr 13fr 14fr 13fr

Şimdi gelelim 4 sesli akorlara. Bunların en sıklıkla kullanımda olanları hepimizin bildiği üzere 14 tanedir. ("Ne gıcık hoca yaaa, hepimizin bildiği üzere deyip duruyo, sanki bilmek zorundaymışız gibi...Bilsem zaten okumam ders mers..."). Aşağıda bu 14 akoru yine Do'dan görüyoruz:

C^Δ C⁷ C⁶ Cm(^Δ) Cm⁷ Cm⁶ C°Δ C°7 C°7 C⁺Δ C⁺7 C^Δ(b5) C⁷(b5) C⁷(sus4)

Ve bunların da kök pozisyonları, 1. , 2. ve 3. çevrimleri var. Ancak bu akorların çoğunu çalabilmek, eğer fırıncı küreği gibi elleriniz yoksa, olanaksız. Ancak, üstten 2. notanın bir oktav aşağıya alındığı "Drop 2" adı verilen teknik, süper kahraman pelerini dalgalanarak burada imdadımıza koşuyor ve bu akorları çalabilmemizi sağlıyor. (Yanda) Aşağıda ise örnek olarak "Do maj7" akorunun "Drop 2"daki çevrimlerini görüyoruz:

C^Δ Drop 2

C^Δ Kök Pozisyonu Drop 2

1. Çevrim Drop 2

2. Çevrim Drop 2

3. Çevrim Drop 2

Bunlardan "Kök Pozisyonu Drop 2" ve "2. Çevrim Drop 2" akorlarının en bas notalarının akorun 5'lisi ve Kökü olması nedeniyle basçılar için en pratik akorlar olduğunu ve en sıklıkla kullanıldığını söyleyebiliriz. Ben aşağıda yine de 14 tip 4 sesli akorun "Drop 2"larını ve şekillerini Do'dan veriyorum. Hangilerini kullanacağınızı seçmek ve 12 tondan öğrenmek size kalmış. Kök sesleri yani "Do"lar yine beyaz daire ile işaretli:

Kök Pozisyonu Drop 2

C Δ C7 C6 Cm(Δ) Cm7 Cm6 C $\circ\Delta$ C $\emptyset$ 7 C $\circ$ 7 C+ Δ C+7 C Δ (b5) C7(b5) C7(sus4)

1. Çevrim Drop 2

C Δ C7 C6 Cm(Δ) Cm7 Cm6 C $\circ\Delta$ C $\emptyset$ 7 C $\circ$ 7 C+ Δ C+7 C Δ (b5) C7(b5) C7(sus4)

2. Çevrim Drop 2

C Δ C7 C6 Cm(Δ) Cm7 Cm6 C $\circ\Delta$ C $\emptyset$ 7 C $\circ$ 7 C+ Δ C+7 C Δ (b5) C7(b5) C7(sus4)

3. Çevrim Drop 2

C Δ C7 C6 Cm(Δ) Cm7 Cm6 C $\circ\Delta$ C $\emptyset$ 7 C $\circ$ 7 C+ Δ C+7 C Δ (b5) C7(b5) C7(sus4)

Şimdi gelim bu akorların kullanımına. Daha önce de belirttiğim gibi basda en sık kullanılanlar “Kök Pozisyonu Drop 2” ve “2. Çevrim Drop 2”. Bu akorların “5’li”leri eğer “Tam 5’li” ise, genellikle atılabilirler. (Teknik detay: Bunun nedeni de “Tam 5’li”nin armonikler içinde en kuvvetlisi olması, kökü bastığımızda zaten o sesin içinde tınlamasıdır). Dolayısıyla isteğe bağlı olarak “Tam 5’li”ler atılabilirler ve “4 sesli akorlar” 1, (küçük/büyük) 3’lü ve (küçük/büyük) 7’liden oluşabilirler.

Aşağıda Mi’den bir blues örneği görüyoruz. Ritmi düz 4’lük notalarla taşıyan bir örnek:

E7^{12fr} A7^{12fr} E7^{12fr} Bm7^{12fr} E7^{12fr} A7^{11fr}

E7^{12fr} B7^{12fr} A7^{7fr} A7^{13fr} E7^{5fr} A7^{11fr} E7^{12fr} B7^{7fr} A7^{13fr}

Sağ elde ya klasik gitar (her notaya bir parmak) ya da ritm gitar tekniğini (tek parmak ya da pena) kullanıyoruz.

Aşağıda “Dm7-G7-Cmaj7-A7 turnaround”u üzerine walking bass çalarken, akorları kah güçlü zamanlarda, kah senkoplayarak nasıl serpiştirebileceğimiz üzerine basit bir örnek vermeye çalıştım. Çaldığınız tüm parçaları bu tekniği kullanmak için kobay olarak kullanmanızı tavsiye ederim.

Akor formlarının tamamını kullanmayıp, kısmen kullandığıma da dikkatinizi çekerim.

Swing

Dm⁷ 10fr G⁷ 9fr C^Δ 8fr A⁷ 11fr 5fr

Dm⁷ 3fr G⁷ 3fr C^Δ 2fr C⁶ 2fr A⁷ 5fr 11fr

Aşağıda tanınmış bir bossa parçanın ilk 16 ölçüsünü örnek olarak veriyorum. Temel bossa bası hissiyatını akorların 1. ve 5. dereceleriyle yürütürken, akor olarak 3.ve 7. derecelerin "voice leading"ini kullandığım gözünüzden (kulağınızdan) kaçmamıştır sanırım.

Bossa

Dm⁷ 10fr C^{#o7} 8fr

Cm⁷ 8fr Bm^{7(b5)} 7fr

B^bΔ 6fr E^bΔ 5fr

Em^{7(b5)} 5fr A⁷ 5fr Dm⁷ 3fr

"Bas Bas Akorlarını Re Laaa Laaaa" gibisinden bir şeyler mırıldanarak yine olay yerinden süratle uzaklaşıyorum. (Hafif "çekerek", ama o da davulcunun hihat'i yüzünden vallaaa...)